

Naalagaaffiit Peqatigiit meeqqat pillugit isumaqatigiissutaata ilanngunneqarnissaa pillugu kingusinnerpaamik 2016-imi ukiakkut ataatsimiinnermi Inatsisartut inatsisaattut siunnersuuteqaqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortamit, Aaja Chemnitz Larsenimit, Inuit Ataqtigiit UPA 2015-imi, saqqummiunneqartoq. UKA 2015-imi Inatsisartuni Inuit Ataqtigiit ilaasortaannit tiguneqartoq)

pillugu

Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliap isumaliutissiissutaa

Siunnersuutip aappassaaneernejarnissanut saqqummiunneqartoq

Ataatsimiititaliaq kingullermik suliarinninnermini ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Tillie Martinussen, Demokraterne, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Agathe Fontain, Inuit Ataqtigiit, siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Jess Svane, Siumut,
Inatsisartunut ilaasortaq Laura Tàunâjik, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Ineqi Kielsen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Ane Hansen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqtigiit

UPA 2015-imi ulloq 23. april 2015-imi siullermeerinerup kingorna siunnersuut ataatsimiititaliamit sukumiisumik misissorneqarpoq.

Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaata ilanngunneqarnissaa pillugu inatsisissatut siunnersuummik kingusinnerpaamik 2016-imi ukiakkut ataatsimiinnermi Naalakkersuisut saqqummiussinissaat taperseqqulugu siunnersuuteqartup aalajangiiffigisassatut siunnersuuteqarnermigut kissaatigaa. Nunat isumaqatigiissummut ilanngussimasut isumaqatigiissut imikkut inatsisinngorlugu ilanngutissagaat Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Ataatsimiititaliaata innersuussutigigaa siunnersuuteqartup erseqqissaatigaa. Nunatsinni meeqqat inuusuttullu pisinnaatitaaffiisa atugaasalu sammineqarnerisa nukittorsarneqarnissaasa saniatigut, isumaqatigiissut pillugu immikkut inatsit meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit sutigut tamatigut malittarisassani taakkunani pingaarnerujuarnissaat siunnersuuteqartup oqaatigaa.

Siunnersuutip Inatsisartuni siullermeerneqarnera

Meeqqap Pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissummi isumaginninnermut tunngasut kisimik ilaanngitsut Naalakkersuisut oqaatigaat. Meeqqap inuuneranut pingaarutillit allat aamma isumaqatigiissummi ilaapput, soorlu atuarfik, peqqinnissaq, kulturi il.il. meeqqanut inuusuttunullu inatsimmi isumaqatigiisut naapertorlugu pisussaaffiit innersuussutigineqarpoq.

Isumaqatigiisutip annertunerusumik ilaatinneqalernissaata pingaaruteqassusaa sukumiisumik misissorneqarnissaa piffissanngortoq Naalakkersuisunit taperserneqarpoq, taamaattumik siunnersuummut allannguutissatut siunnersuummik siullermeerinissamat una Naalakkersuisut saqqummiuppaat:

”Naalakkersuisut pisussaaffilerneqassasut nalilersuiffigissagaat Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Aalajangersagai eqqarsaatigalugit oqartussaassuseqarfinnit assigiinngitsunit qanoq naapertuutsigisumik imaqarnersut misissuiffigissallugit. Nalilersuineq taanna Inatsisartut 2017-imi upernaakkut ataatsimiinnissaanut kingusinnerpaamik nalunaarusianngorlugu saqqummiussiffigineqassaaq.”

Meeqqanut inuusuttunullu atugassarititaasut pitsaasumik ineriartortinneqartuartariaqartut Siumup oqaatigaa. Meeqqanik sumiginnaasarneq Siumup akuerisinnaanngilaa. Inatsimmik nutaamik imaluunniit nutarsakkamik meeqqanik inuusuttunilu illersuisussamik pisariaqartitsineq naapertorlugu Siumut suliaqarumavoq. Pissutsit misissoqqissaarneqarnissaannik Naalakkersuisut assigalugit Siumut ingerlatserusuppoq taamaattumillu Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat tapersersorlugu.

Meeqqat inuusuttullu pisinnaatitaaffiisa qulakkeerneqarnissaat qulakkeerumallugu meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit suleriesissamik suliaqartoqarnissaa pisariaqartoq Inuit Ataqtigiit erseqqissaatigaa. Piaartumik iliuseqartoqarnissaanik pisariaqartitsisoqartoq Inuit Ataqtigiit isumaqarput. Inatsisit avissaartinneqarnissaat pillugu kaammattuutit naalakkersuinikkut malittarineqartariaqartut Inuit Ataqtigiit isumaqarput. Misissueqqissaarnerit sivitsorsaataasumik kinguarsaataasariaqanngitsut Inuit Ataqtigiit isumaqarput, taamaattumik siunnersuut ilusimisut iluseqartillugu partiimit tapersersorneqarluni.

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutigisaannut Demokraatit tapersersuinissaminnut qaninnerupput. Matumani aalajangiiffigisassatut siunnersuut akuerineqassagaluarpat annertuumik oqimaatsumillu inatsisiliornissaq kingunerissammagu. Meeqqat ataasiakkaat pisinnaatitaaffiisa qanoq nukittorsarneqarsinnaaneri aamma Meeqqat pillugit Isumaqatigiisutip meeqqallu pisinnaatitaaffii atuutilersitsineq, atortuulersitsineq sulinermilu

eqqortinneqarnissaat qulakkeerniarlugit aningaasat, nukiit piginnaanerillu atorreqarpata naapertuunnerussasoq Demokraatinut qitiusumik pingaernerpaavoq.

Naak siunnersuut saqqummiunneqartoq partiimit isumaqatigineqaraluartoq Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat Atassutip tapersorsorjaa. Siunnersuutaqqaartoq sukumiinerusumik ataatsimiititaliamit erseqqissarneneqarnissaa pingaaruteqartoq Partii Naleraq isumaqarpoq.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuut Ilaqtariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliami suliarineqartussanngorlugu innersuunneqarpoq.

Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnera

Meeqqap Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat (Meeqqat pillugit Isumaqatigiissut) ulloq 11. maj 1993-imi nangaassutitaqanngitsumik nunatsinni atuutilersinneqarsimasoq ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Taamaalilluni isumaqatigiissut nunatsinni ukiuni 22-ini atuutereersimavoq.

Meeqqat pillugit Isumaqatigiissut meeqqanut inuusuttunullu 18-t inorlugit ukiulinnut tamanut atuuppoq.

Meeqqap illersorneqarnissaa Isumaqatigiissummi aallaaviuvoq assersuutigalugulu qulakkeerneqassallutik:

- ▶ Meeqqat tunngaviusumik pisinnaatitaaffii – assersuutigalugu nerisatigut, peqqissutsikkut najugaqarnikkullu.
- ▶ Meeqqat ineriartornissaminnut pisinnaatitaaffii – assersuutigalugu atuartussaanerat, sunngiffeqarnissaat pinnguartarnissaat paasissutissinneqartarnissaallu.
- ▶ Meeqqat illersorneqarnissaminnut pisinnaatitaaffii – assersuutigalugu sorsunnernut, persuttaanernut, atornerluinernut atornerlunneqarsinnaanernullu.
- ▶ Meeqqat assigiinngisitsinernut suugaluanullunniit imaluunniit angajoqqaat pissutigalugit pillarneqarnissamut, isumagineqarnissamut imaluunniit ilaqutaasup atorfimmini inissisimaneranut, sulerinissaannut, qanoq oqarsinnaanerannut illersorneqarnissaminnut pisinnaatitaaffeqarput.
- ▶ Meeqqat aalajangeeqataanissaminnut pisinnaatitaaffii – assersuutigalugu sunniuteqarnissamut, peqataanissamut killiligaanngitsumillu oqarsinnaanerannut.

► Meeqqat killiligaanngitsumik eqqarsarsinnaatitaanerminnut pisinnaatitaaffeqarput, nalunneqatiginnissuteqarnissaminnut upperisaqarnikkullu kiffaanngissuseqarnissaminnut.

Taasa meeqqat pillugit Isumaqatigiissummi ilaasut pisinnaatitaaffit ilaasa qulequtaasa ilaat. Meeqqat pillugit Isumaqatigiissut assigiinngitsorpassuarnik meeqqanut tunngasunik imaqarmat oqaatigineqassaaq. Matumani assersuutigalugu isumaginninnermut tunngasuni, atuartussaataaneq, killiligaanngitsumik oqarsinnaatitaanermut upperisaqarnikkullu kiffaanngissuseqarnermut.

Imminut aperisariaqarpoq, meeqqat pisinnaatitaaffii inatsimmut ataatsimut assigiinngitsorpassuit ilanngunneqarnissaat naapertuunnersoq imaluunniit immikkut inatsimmi Meeqqat pillugit Isumaqatigiissut iluarsineqarnissaa innersuussinissarlunniit naapertuunnerunersoq, taamaalilluni assersuutigalugu meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiisarneq pillugu isumaginninnermut tunngasut iluini pisinnaaniassammat.

Ilanngussinerit qanorluunniit ittut toqqarneqaralarpata akuersinermut allannginnermut imaluunniit inatsimmik atorunnaarsitsinermut atatillugu kingunerisassat nassuiaatigineqarnissaat avaqqunneqarsinnaanngilaq. Matumani ilaatigut aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat innuttaasunulli kingunerisassat aamma pineqarlutik.

Tamatumunnga atatillugu Meeqqat pillugit Isumaqatigiissut akuerineqarneraniit ukiut 22-t qaangiutillartullu Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutip, isumaqatigiissummut attuumassuteqartut, assigiinngitsut ilanngunneqarnissaa qanoq kinguneqassanersoq misissueqqissaarnermik Naalackersuisut ingerlatsiniarneri ataatsimiititaliamit eqqumiigineqarpoq.

Meeqqat pillugit Isumaqatigiissut tamakkiisumik ilaaluunniit nunatsinnut qanoq atortinneqassanersoq ukiut 22-t sinnerlugit matuma siorna naliliivigineqarmat misissueqqissaarneq taamanili ingerlanneqarsimasariaqaralarpoq saqqummiunneqarlunilu.

Siunnersuut pillugu Inatsisinut Ataatsimiititaliamut UPA 2015-imi tusarniaanissamut ataatsimiititaliaq qinnuteqarpoq, siunnersuut pillugu tunngaviumik Naalackersuisullu allannguutissatut siunnersuutaannut Inatsisinut Ataatsimiititaliaq eqqarsaatersuuteqqarsinnaammat.

Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaata immikkut meeqqat pisinnaatitaaffiisa inatsisaanut ilanngunneqarnissaa pillugu kaammattuineri suna tunngaviunersoq pillugu itinerusumik paasissutissanik ilassutigalugu pissarsiniartoqassasoq

3. november 2015

UKA 2015/33
(UPA 2015/33)

ataatsimiititaliaq aalajangerpoq. Tamatumunnga atatillugu ataatsimiititaliaq Meeqqat pillugit isumaqatigiissutip nunatsinni ulluinnarni qanoq atuutsinneqarnersoq sukumiinerusunik paasisaqarusuppoq.

Taamaattumik ulloq 12. maj 2015-imi eqqartuussissuserisoq Thomas Trier Hansen (TTH) siusinnerusukkut nunatsinni eqqartuussisutut sulinermini assigiinngitsorpassuartigut nunat tamalaat isumaqatigiissutaasa nunatsinnut pingaaruteqarnerinik atuutsinneqarnerinnilu suliaqartarsimasoq skype-ikkut ataatsimeeqatigineqarpoq. Inuit Pisinnaatitaaffiit Kalaallit Nunaata Siunnersuisoqatigiivi sinnerlugit TTH-mit suliarineqarsimasoq meeqqap pisinnaatitaaffiit nunat tamalaat isumaqatigissutaasa pingaaruteqarnerat pillugu 2014-p ukiaanerani misissuataarineq matumunnga ilanngullugu innersuussutigineqassaaq.

TTH-p erseqqissaatigaa Meeqqat pillugit Isumaqatigiissut tamarmiusoq nunatsinnut atuuttoq, naak Inatsisartut inatsisaannut immikkut ilanngutinneqarsimanngikkaluartoq assersuutigalugu ima ateqarluni meeqqap pisinnaatitaaffii pillugit Inatsisartut inatsisaat.

Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit inatsimmik immikkut Meeqqat pillugit Isumaqatigiissummi tamakkiisumik allassimasoqassasoq Meeqqat pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit ataatsimiititaliaata kaammattuutigigaa TTH-p oqaatigaa. Matumani qulakkeerumallugu isumaqatigiissummi pisinnaatitaaffiit tamarmik eqqartuussisutigoortumik namminerisamik inatsiseqalernissaa qulakkeerumallugu.

Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit inatsisartut immikkut inatsisaannik akuersisoqassagalarpat kingunerisassaanut tunngatillugu Inatsisartut inatsisissaviatut inatsit kingunerissagaa taamalu Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutip eqqartuussiveqarfinni, Naalakkersuisunit, kommuninit, atuarfinit, tusagassiutini innuttaasuniillu matumani ilanngullugu meeqqanik ilisimaneqarnerulerneranik atorneqalerneranillu kinguneqassasoq TTH-p oqaatigaa.

Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit immikkut Inatsisartut inatsisaannik peqaralarpat pisinnaatitaaffinnut taakkununga eqqartuussiviit uterfigisinnaasaminnik toqqaannarnerujussuarmillu isummersorsinnaalissagalarput.

Taamatuttaaq Ombudsmandip meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit inatsit taamaattoq eqqumaffiginerulissagalarpaa. Atuarfiit meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit inatsisivimmik suliaqarnissaat ilusimigut isikkumigullu qanilliuminaassinnaaneranit paasiuminaassinnaaneraninngarnillu soqutiginarnerujussuussagalarpoq.

Isumaqatigiissumminngarnit meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit inatsit KNR-imit aamma tusagassiorfiillu allat toqqaannartumik isummerfigiuminarnerutissagalarpaat.

Meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissumminngarnit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Inatsisip imarisaanik kommunini sulisut sulinerminni ilisimasaqarnissaminnut pinngitsaalineqartariaqalissapput. Inatsisartut inatsisaannut immikkut taakku ilanngunneqaralarpata kommunini meeqqat pisinnaatitaaffiit illersugaanerinnullu tunngasunut ataasiakkaanut sullissisut ulluinnarni sulinerminni isummersorfigisalertussaassavaat. Naalakkersuisut pisariaqartitatut annertutigisumik nalunaarummik minnerunngitsumillu inatsit pillugu ilitsersuummik suliaqartariaqarput, taamaalilluni kommunini sullissisut ilitsersuummik taamaattumik pisariaqartitsinerminni ujarlerfissaqarsinnaaniassammata. Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqatigiissutaat naapertorlugu Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit ilitsersuummik peqanngilaq aamma suliaqartoqarnaviannilaq.

Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissumminngarnit Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Inatsit ingerlaavartumik isummersorfigineqarnissaata attuumassuteqarnissaatalu allatorujussuaq Naalakkersuisunit Naalakkersuisoqarfinnillu allanit aamma eqqumaffigineqalissagaluarpoq.

Aammattaaq Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Inatsisiviup akuerinissaa pingaaruteqanngitsutut isigineqassanngitsoq TTH-p pingaartillugu oqaatigaa. Meeqqat pillugit Isumaqatigiissummi inatsisinut assigiinngitsunut innersuussinermingarnit tamanna meeqqat inissisimanerat nukittunipilussuussariaqarpoq.

Ilanngunneqarneq Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissutit nunatsinni meeqqat atugaannut ataatsimut isigalugu nukittorsaataassasoq TTH naliliivoq. Tassunga ilanngullugu meeqqat pisinnaatitaaffiisa atugaasalu annertuumik pingaartinneqarnissaat pillugu ilanngunneqarneq sakkortuumik oqariartuuteqarsinnaammat.

Europamiut Inuit Pisinnaatitaaffiit inatsisinnorlugu ilanngunneqarsimammat ataatsimiititaliamit ilassutitut erseqqissaatigineqassaaq.

Nunat Finland, Frankrig, Island, Holland, Norge aamma Tyskland Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaat inatsisitut atulereersimagaat ataatsimiititaliap ilanngullugu oqaatigissavaa. Tamanna meeqqat pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Ataatsimiititaliaata kaammattuutaa pivoq.

Taamatutaaq nunatsinni meeqqat pillugit isumaqatigiissutit inatsisitigut ilanngunneqarnissaa aalajangiunneqassagaluarpat taava tamanna ima kinguneqassasoq ilassutitut ataatsimiititaliamit tikkuarneqarpoq:

- Kommunini Namminersorlutillu Oqartussani aqutsisoqarfiit ulluinnarni sulinerminni meeqqat pisinnaatitaaffii annertunerusumik sammineqarnerulissagaluarput. Meeqqanut inuusuttunullu sumiginnarneqarnerpaanut ilaatigut iluaqutaassaaq, matumani ilanngullugit meeqqanut nakuuserfigineqarsimasunut, atornerlunneqarsimasunut paarinerlunneqarsimasunullu allatigullu sumiginnarneqarsimasunut.

- Meeqqat ajornannginnerusumik naammagittaalliorsinnaalernerat. Ullumikkut assersuutigalugu meeqqat atuartut ilinniartitsisut pissusilersuutaat, atuartitaanerup pitsaassusaanut imaluunniit atuarfimmi timikkut tarnikkullu atuarnarup nalaani atugassarititaasut pillugit naammagittaalliorniartarnerat ajornakusoorparpoq. Pimmatiginninneq imaluunniit atuartunut naapertuilluanngitsuliortoqartillugu atuarfik akulerussimanngippat naammagittaalliorsinnaatitaasoqanngilaq. Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissut nunatsinni inatsisinnagortinneqaraluarpat pisinnaatitaaffitik qaangerneqartillugit atuartut Ombudsmaniliarsinnaalissagaluarput eqqartuussiviliarlutillu.

- Meeqqat pisinnaatitaaffiisa ilisimaneqarnerat nunatsinni innuttaasut akornanni qaffariassagaluarpoq –Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissut nunatsinni inatsisinut ilanngunneqaraluarpat aamma meeqqat akornanni.

Siunersiuineq

Ulloq 22. maj 2015-imi Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisumik ataatsimiititaliaq siunersiuivoq.

Naalackersuisut nalunaarusiamik UPA 2017-imik Inatsisartunut aatsaat saqqummiussinisaanut naatsorsuutigineqartut tunngavigineqartup sukumiinerusumik paasisaqarfigineqarnissaa siunersiuinermi siunertarineqarpoq. Nalunaarusiaq Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissutaa sorpassuartigut attuumassuteqartup ilanngutsinneqarnissaa pingaarutilimmik misissueqqissaartussa.

Allannguutissatut siunnersuutigineqartup akerlianik Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissutaata Inatsisartut inatsisaannut ilanngutsinneqarnissaanut kingusinnerpaamik UKA16-imi Naalackersuisut siunnersuummik saqqummiussaqaarnissaat siunnersuuteqartup kissaatigaa.

Misissueqqissaarnernik suliaqarneq tamatumalu kingorna Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissutaata ilanngutivinneqarnissaanut ataatsimut kingunerisassat pillugit nalunaarusiornissaq piffissamik atuiffiusartoq Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalackersuisoq ilisimatitsivoq. Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissut Naalackersuisoqarfinnut arlalinnut Namminersorlutillu Oqartussani immikkoortortaqaarfinnut attuumassuteqarpoq, taamalu annertuumik ataqatigiissaarinermi soorluttaaq inatsisitigut

immikkoortut arlallit sulisullu immikkut ilisimasallit ilanngullutik peqataatinneqartarlutik. Misilittakkat tamarmik takutippaat qulaajaanit taamaattut pisarialimmik peqqissaarussinerup saniatigut piffissamik nukissanillu atuiffiusartut.

Aammattaaq nutserinnermut, tusarniaanernut pitsaassutillu qulakkeerneqarnissaanut piffissamik nukissanillu atuiffiusussaasoq Naalakkersuisup oqaatigaa. Tassunga ilanngullugu Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisoqarfik oqimaatsunik salliutinneqartariaqartunillu suliassaqaareerpoq. Matumani assersuutigalugu Matumani assersuutigalugu utoqqalinersiallit pillugit iluarsartuussineq, siusinaartumik pensionisiallit pillugit inatsisissaq nutaaq aamma ineqarnermut tapiissutit pillugit siunnersuutissaq taakkunungalugu ilanngullugit nalunaarutit ilitersuutillu. Assersuutigalugu UPA 2016-imut misissueqqissaarneq naammassineqassappat suliat pingaarnerit allat kivinneqarsinnaassanngillat.

Naalakkersuisumit malitseqartitsilluni saaffiginnissut

Ilaqutariinnermut, Naligiissitaanermut Isumaginninnermullu Naalakkersuisup nammineerluni aammalu isumaqatigiissutip ilanngunneqarnissaata sukumiinerusumik misissorneqarnissaanik pissuteqartumik 25. september 2015-imi Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamut allakkanik nassiussaqaarpoq. Allakkat **ilanngussatut 1-itut** ilanngunneqarput.

Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaat toqqaannartumik atortuulersinneqarnissaa naapertuutinnitsoq Naalakkersuisut isumaqartut allakkiami inerniliussami takuneqarsinnaavoq. Siullertut oqaatigineqassaaq Meeqqat pillugit Isumaqatigiissummi immikkoortut tamakkerlutik nunatsinnit oqartussaaffigineqalersimannimmata, taamaalilluni pineqartumi nunatsinnit oqartussaaffigineqanngitsumi Namminersorlutik Oqartussat nammineerlutik inatsisunik suliqaarsinnaanatik. Aappaatut allassimavoq isumaqatigiissutip toqqaannartumik inatsisissatut atuutilersinneqarata kingunerissagaa suliassat inatsit naapertorlugu suliassanngortinneqartut eqqartuussivinni suliareqartalissasut Naalakkersuisunit suliareqaratik, tamatumalu kingunerisaanik aalajangiisinaanitaanermut piginnaatitaaffik Kalaallit Nunaanni oqartussaasunit danskit oqartussaasuinut tunniunneqassalluni.

Inatsisinut Ataatsimiititaliamit tusarniaanermi akissuteqaat

Inatsisinut Ataatsimiititaliamit tusarniaanermi akissuteqaat ulloq 5. oktober 2015-imi ataatsimiititaliamit tiguneqarpoq. Inatsisinut Ataatsimiititaliap tusarniaanermut akissuteqaataa isumaliutissiisummut matumunnga **ilanngussaq 2-tut** ilanngunneqarpoq.

Ilanngussaq 1-p imarisaa pillugu Inatsisinut Ataatsimiititaliap ilisimatinneqarpoq, taamatullu tunngaveqartumik Naalakkersuisut allakkiaata imarisaanut isummerluni.

Europami Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit isumaqatigiissutaanni danskit inatsisaattut ilanngunneqarsimasoq aammalu kunngip peqqussutaatigut Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarsimasoq Inatsisinut Ataatsimiititaliap tusaatissatut tigummigaa tusarniaanermi akissuteqaat Inatsisinut Ataatsimiititaliap innersuussutigaa.

Pineqartup Namminersorlutik Oqartussanit oqartussaaffigineqaleriartornera ilutigalugu Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutip atuutilersinneqarnissaa apeqqutaasoq, imaluunniit atuutilersitsinissamut inatsimmi aalajangersakkat aallarniutigalugit aalajangersaaneq erseqqissaanissarlunniit, Inatsisartut inatsisaat Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussat inatsisiliornikkut pisinnaatitaaffiinut taamaallaat atuuttuusoq Inatsisinut Ataatsimiititaliap oqaatigaa.

Sukkulluunniit meeqqap pisinnaatitaaffiinik innarliineq Tunngaviusumik inatsimmi § 63 naapertorlugu eqqartuussivimmut tunniussinermik kinguneqarsinnaammat Inatsisinut Ataatsimiititaliap aamma oqaatigaa, soorluttaaq Meeqqat pillugit Isumaqatigiissut Naalakkersuisunut naammagittaalliuteqarnermut atatillugu isummerfigineqarsinnaanera Inatsisinut Ataatsimiititaliamit isumaqarfigineqartoq.

Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Ataatsimiititaliap maluginiarpaa siunnersuummi allassimasoqartoq siunnersuut timitalerneqassappat siunnersuutivimmik suliaqartoqassasoq piumasqaataasoq. Suliap matuma nutserineq, tusarniaaneq ilanngullugit allallu suliarinerani allaffimmiup AC-p akissarsiarisartagai qaangerneqarnaviannigitsut ataatsimiititaliap naatsorsuutigaa. Qanoq annertutigisumik allaffissornikkut kinguneqassanersoq nalilissallugu ataatsimiititaliaq tunngavissaqanngilaq.

Ataatsimiititaliap ataatsimut oqaaseqaatai

Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutaat nunatsinnut atuutereersoq ataatsimiititaliap erseqqissaatigaat. Meeqqat inuusuttullu pillugit inatsimmi atuuttumi Isumaqatigiissummut innersuussisoqarpoq. Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaata atuutsinneqarnissaanut Naalakkersuisut pisussaaffeqartut toqqaannartumi oqaatigineqarpoq.

Meeqqat pillugit Isumaqatigiissutip nunatsinnut Atuuttuunera aamma meeqqanut inuusuttunullu ikiorsiisarneq pillugu inatsiseqarnera sumiginnaanernut unammilligassanik annertuunik soqanngitsutut isumaqanngilaq.

Taamaattoq meeqqanik sumiginnaasarneq akuerineqarsinnaanngilluinnartoq ataatsimiititaliaq ersarissumik naqissuserpaat.

Qitiusumik siunnersuisarfimmik angalasartoqatigiit kommunini ingerlatsivinnut sullissinerni, siunnersuinernik, ilitersuinernillu kommunit ataanni inissisimasuni meeqqanik inuusuttunillu sullissinermi sullissisussat ilanngullugit ajornartorsiutinik qulaajaasartussat pilersinneqarnissaat aalajangerneqarmat ataatsimiititaliap ilanngullugu erseqqissaatigissavaat.

Meeqqanik inuusuttunillu sumiginnaanerup annikillisarneqarnissaa siunertaralugu iliuseqarnissamat aaqqiissuteqarnissamullu suliniutit aalajangersimasut taamaattut iluaqutaalluarsinnaapput. Suliamut matumunnga atatillugu suliniuteqarnerup sumiginnaasarnerup pinaveersaartinneqarnissaanut kommunit Naalackersuisullu pisussaaffiarnaviangilai. Soorluttaaq oqartussat innuttaasullu tamarmik meeqqanik inuusuttunillu sumiginnagaasimasunik malugisaqarunik pasitsaassaqarunilluunniit qisuariarnissamat malinnaanissamullu pisussaaffeqarput. Kommunit Namminersorlutillu Oqartussat meeqqanik inuusuttunillu sumiginnaasarnermik nalunaaruteqarnerit iliuseqarfigisussaavaat.

Kommunini meeqqanut inuusuttunullu tunngasuni annertuumik ajornartorsiuteqartoqarnera uppersaatissaqarluarpoq. Kalaallit meerartaasa inuusuttortaasalu ilaqutariillu ilaat annertuumik ajornartorsiuteqartut pillugit ilisimasaqarluarpugut, aammalu kommunini sullissisut sulinerminni atugaat naammaginangilluinnartuusut ilisimasaqarfigaavut.

Soorlu ataatsimiititaliap siunnersuummik suliaqarnerani qulaajarneqartoq, Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissut pillugu immikkut inatsit meeqqat pisinnaatitaaffiitut toqqaannartumik annertuumik nukittorsaataasussaavoq. Isumaliutissiisummi matumani saqqummiunneqartut assersuutissarpasuit ersarilluinnartut innersuussutigineqarput. Nunatsinni meeqqat inuusuttullu atugaat ataatsimut isigalugu akuerineqarsinnaanngimmata iliuseqartoqartariaqarpoq. Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissutip Inatsisartut inatsisaannut ilanngunneqarnissaa Kalaallit Nunaanni meeqqat inuusuttullu pisinnaatitaaffiisa qulakkeerneqarnissaanut periusissiatut piumasarineqartumut tunngaviulluinnartariaqarpoq.

Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissut ilanngullugu pineqartut tamarmik suli nunatsinnit oqartussaaffigineqalersimannginneri ataqqillugu, Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissutaat nunatta oqartussaaffigilersimasaatut Inatsisartut inatsisaannut ilanngunneqarnissaata suliarineqarnissaa teknikkikkut periarfissaqartoq ataatsimiititaliap inerniliussat isumaqarfigaa. Sulineq pisarialimmik peqqissaarullugu ingerlanneqartariaqarmat ataatsimiititaliap akuersaarppaa, taamaattumik kingusinnerpaamik 2016-imi ukiakkut ataatsimiinnermi ingerlanneqarnissaa illersorneqarsinnaanngitsutut isumaqarfigineqarluni. Taamaattoq pineqartoq Naalackersuisut pingaartissagaat aammalu kingusinnerpaamik 2017-imi ajornanngippalli 2016-imi Inatsisartut inatsisissaattut

kissaatigineqartumik siunnersuummik saqqummiussisoqarnissaa qulakkiissagaat ataatsimiititaliap innersuussutigissavaa.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap oqaaseqaatai ataatsimiititaliamittaaq maluginiarneqarput taamaalilluni Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissutaa Inatsisartut inatsisaannut ilanngunneqarneratigut Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissummut Naalakkersuisunut naammagittaalliuuteqarnermut atatillugu patsisiginiarneqarsinnaanera allanngortitsinaviarani.

Ataatsimiititaliamit allannguutissatut siunnersuut

Siunnersuut pillugu ataatsimiititaliap eqqarsaatersuutai aalajangiinerilu pisariaqartinneqartumik ersarissumik allanneqarsimammata, siunnersuutaqqaartumut makkuninnga allannguutissatut siunnersuummik ataatsimiititaliaq isumaqaatigiittoq saqqummiussaqaassaaq:

Namminersornermut inatsimmut killissarititap iluani Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit isumaqaatigiissutaata kingusinnerpaamik 2017-imi Inatsisartut inatsisaannut ilanngunneqarnissaanik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Meeqqat inuusuttullu atugaasa pisinnaatitaaffiilu annertuumik pingaartinneqarnissaat ataatsimiititaliap kissaatigalugulu kaammattuutigaat. Tamatuma annertuumik politikkikkut salliutinneqarnissaa inuiaqatigiit ineriartornerannut aalajangiisuulluinnarpoq. Taamaattoqanngippat kinguaariinni meerarpassuit inuusuttorpasullu ilaat peqataalluartut eqeersimaartut inuiaqatigiinnilu ineriartortitseqataasussat annaassavavut.

Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit Isumaqaatigiissutaata ilanngutsinneqarnissaa meeqqat inuusuttullu pisinnaatitaaffiilik annertusaanerummat ilorraallu tungaanut pisussaaffiliisumik alloriarnerummat ataatsimiititaliamit Inatsisartunut ilaasortat sinnerisa ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutaa tapersersussagaat kaammattuutigineqarpoq.

Ataatsimiititaliap innersuussutai

Tamanna tunngavigalugu ataatsimiititaliap allannguutissatut siunnersuutaa akuerineqassasoq ataatsimiititaliap innersuussutigaa.

Siunnersuutaqqaartuq Naalakkersuisullu allannguutissatut siunnersuutaat itigartitsissutigineqassasoq ataatsimiititaliap innersuussutigissavaa.

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu oqaatigineqartunik paasinnilluni siunnersuut ataatsimiititaliap aappassaaniigassanngortippaa.

Tillie Martinussen,
Siulittaasoq

Agathe Fontain

Jess Svane

Laura Tàunâjik

Ineqi Kielsen

Ane Hansen

Mimi Karlsen